

**АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України**

"Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері торгівлі і послуг та визначається періодичність здійснення Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів планових заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про захист прав споживачів"

I. Визначення проблеми

Проект постанови Кабінету Міністрів "Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері торгівлі і послуг та визначається періодичність здійснення Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів планових заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про захист прав споживачів" відповідно до вимог статті 5 Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (далі – Закон).

Відповідно до вимог підпункту 6 пункту 3 Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 667 (далі – Положення), основними завданнями Держпродспоживслужби у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням законодавства про захист прав споживачів є:

перевірка додержання суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері торгівлі і послуг, вимог законодавства про захист прав споживачів, а також правил торгівлі та надання послуг;

проведення контрольних перевірок правильності розрахунків із споживачами за реалізовану продукцію;

накладення на суб'єктів господарювання сфери торгівлі і послуг, стягнень за порушення законодавства про захист прав споживачів;

передача матеріалів перевірок на дії осіб, що містять ознаки кримінального правопорушення, органам досудового розслідування;

Статтею 5 Закону визначено, що критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності і періодичність проведення планових заходів, затверджуються Кабінетом Міністрів України. Законом України від 3 листопада 2016 року № 1726 внесені зміни до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" у частині лібералізації системи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, яким, зокрема переглянуто вимоги щодо періодичності проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у зв'язку з чим виникла необхідність у підготовці проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері торгівлі і послуг та визначається періодичність здійснення Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів планових заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про захист прав споживачів" (далі - проект постанови).

На сьогодні в Україні діє постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 р. № 1164 "Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом, випуском і реалізацією продукції (виконанням робіт, наданням послуг), та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) " (далі – Постанова № 1164).

Водночас, Постанова № 1164 не містить виключний перелік критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності суб'єктами господарювання в частині дотримання вимог законодавства у сфері торгівлі і послуг та не відповідає вимогам статті 5 Закону в частині періодичності здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) з зазначеного питання.

Розробка проекту постанови викликана необхідністю зменшити до мінімального рівня кількість планових заходів державного нагляду (контролю) та сприятиме забезпеченню єдиного підходу до планування перевірок, поліпшенню якості нагляду, створенню прозорості діяльності посадових осіб Держпродспоживслужби та прийнятих ними рішень за наслідками перевірок.

Запропонованим проектом постанови передбачається:

Уточнення та мінімізація критеріїв та планових заходів державного контролю, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері торгівлі і послуг, зокрема до суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику які:

реалізують нафтопродукти, товари дитячого асортименту;

надають послуги з постачання електроенергії, газу, пару або води, побутові послуги;

протягом останнього року, що передує плановому, але не менш як за результатами двох останніх заходів державного нагляду (контролю) допустили порушення вимог законодавства у сфері захисту прав споживачів.

До суб'єктів господарювання з середнім ступенем ризику належать суб'єкти, які:

реалізують побутові електротовари, радіо- та телеапаратуру, одяг, взуття та шкіряні вироби,

надають послуги тимчасового розміщення, туризму, автомобільного, залізничного, морського або річкового транспорту, зв'язку;

протягом останніх трьох років, що передують плановому, але не менш як за результатами двох останніх заходів державного нагляду (контролю) допустили порушення вимог законодавства у сфері захисту прав споживачів.

У разі коли суб'єкта господарювання може бути віднесено одночасно до двох або більше ступенів ризику, такий суб'єкт належить до більш високого ступеня ризику.

До суб'єктів господарювання з незначним ступенем ризику належать суб'єкти, які не віднесені до суб'єктів господарювання з високим та середнім ступенем ризику.

Проектом постанови пропонується зменшення періодичності здійснення планових заходів державного (нагляду) контролю, а саме:

з високим ступенем ризику – не частіше одного разу на два роки;

із середнім ступенем ризику – не частіше одного разу на три роки;

з незначним ступенем ризику – не частіше одного разу на п'ять років.

У разі коли за результатами двох останніх планових заходів державного нагляду (контролю) не виявлено фактів порушення вимог законодавства про захист прав споживачів, наступний плановий захід державного нагляду (контролю) щодо такого суб'єкта господарювання проводиться не раніше ніж через період часу, встановлений для відповідного ступеня ризику, збільшений у 1,5 рази.

Під час розроблення проекту акта проаналізовано кількість суб'єктів господарської діяльності у сфері виконання робіт та надання послуг.

Так кількість перевірених суб'єктів господарювання, які реалізують нафтопродукти у 2017 році – 177 зросла у порівнянні з 2016 роком – 99.

Послуги з постачання електроенергії, газу, пару або води, побутові послуги надають у 2017 році – 1900 суб'єкти господарювання а у 2016 році – 447 суб'єкти господарювання.

Реалізують побутові електротовари, радіо- та телеапаратуру, одяг, взуття та шкіряні вироби у 2017 році – 2800 а у 2016 році – 1900 суб'єкта господарювання.

Послуги тимчасового розміщення, туризму, автомобільного, залізничного, морського або річкового транспорту, зв'язку надають – 57596 суб'єктів господарювання.

Збільшення кількості суб'єктів господарювання свідчить про економічне зростання у наведених сферах виконання робіт і надання послуг що сприятиме розвитку як економіки держави так і бізнесу. Одним із першочергових завдань державного регулювання у цій сфері є забезпечення безпеки і якості продукції широкого вжитку та упередження придбання і використання населенням України недоброякісних непродовольчих товарів та послуг з одночасним зменшенням регуляторного навантаження на суб'єктів господарювання.

Основні ризики від провадження господарської діяльності у сфері торгівлі і послуг розподіляються таким чином:

відповідність товарів та послуг належному рівню безпеки для життя та здоров'я споживачів;

строком провадження господарської діяльності у сфері робіт і послуг;

наявністю фактів порушення вимог законодавства що провадження господарської діяльності, встановлених за результатами попередніх заходів державного нагляду (контролю).

Реалізація проекту постанови дасть змогу зосередити увагу на продукції широкого вжитку яка, у разі її недоброякісності, може спричинити загрозу для життя і здоров'я споживачів. Також реалізація проекту суттєво зменшить регуляторне навантаження на вітчизняний бізнес, спростить порядок організації та періодичність здійснення планових заходів державного контролю, чим сприятиме підвищенню ефективності співпраці Держпродспоживслужби та її територіальних органів із суб'єктами господарювання.

Територіальними органами Держпродспоживслужби в межах наданих повноважень проводяться перевірки дотримання вимог законодавства щодо захисту прав споживачів при реалізації нафтопродуктів у роздрібній торгівлі.

Протягом 2017 року було перевірено 117 АЗС, з них у 61% встановлені порушення. Із перевірених 2924,0 тис. літрів нафтопродуктів припинено реалізацію 82, 31 тис. літрів.

Основні види порушень що зафіксовані під час перевірок:

- відсутність інформації про нафтопродукти, передбаченої ст. 15 Закону України "Про захист прав споживачів" (87%);
- невідповідність нафтопродуктів вимогам нормативно-правових актів (18%).

За результатами перевірок у 2017 році до адміністративної відповідальності притягнуто 71 особа шляхом накладання адміністративних санкцій на суму 8,86 тис. грн. До відповідальності передбаченої статтею 23 Закону України "Про захист прав споживачів" притягнуто 8 суб'єктів господарювання із накладанням адміністративно-господарських санкцій на суму понад 25 тис. грн.

Відсутність належного державного регулювання у наведеній сфері спричинить загрозу для життя, здоров'я і майна споживачів з однієї сторони та навколишнього природного середовища та економіці держави з іншої.

Проектом постанови пропонується визнати такою що втратила чинність постанову Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 р. № 1164 "Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом, випуском і реалізацією продукції (виконанням робіт, наданням послуг), та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) " як такої що не відповідає сучасним вимогам здійснення державного нагляду (контролю) та реаліям економічного і правового стану держави.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки визначення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з реалізацією нафтопродуктів, товарів дитячого асортименту, наданням послуг з постачання електроенергії, газу, пару або води, реалізації побутових електротоварів, радіо- та телеапаратури, одягу, взуття, шкіряних виробів, надають послуги тимчасового розміщення, туризму, автомобільного, залізничного, морського або річкового транспорту, зв'язку та побутових послуг відноситься до сфери державного регулювання і можливість використання ринкової саморегуляції виключається.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органами державної влади не потрібно додаткових витрат з державного бюджету.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Визначена проблема може бути розв'язана шляхом затвердження критеріїв. У зв'язку із зазначеним необхідно затвердити проект постанови.

II. Цілі державного регулювання

Проектом постанови буде врегульовано питання здійснення контролю (нагляду) щодо суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність у сфері торгівлі і послуг зосередивши увагу на продукції широкого вжитку яка, у разі її недоброякісності, може спричинити загрозу для життя і здоров'я споживачів, що

вдосконалить систему державного контролю, забезпечить плановість та прозорість заходів, забезпечить єдиний підхід до їх планування, дотримання суб'єктами господарювання вимог чинного законодавства України.

Прийняття проекту постанови є збалансує заходи державного контролю за продукцією, яка реалізується на споживчому ринку України, що здійснюються Держпродспоживслужбою, залежно від ступеня ризику та критеріїв розподілу шляхом впровадження відповідної періодичності здійснення заходів державного контролю.

Ціллю розроблення запропонованого регуляторного акта є:

звуження кола суб'єктів господарювання, які за затвердженими критеріями відносяться до високого та середнього ступенів ризику;

зменшення кількості планових заходів державного нагляду (контролю) відносно суб'єктів господарювання;

стимулювання суб'єктів господарювання до виконання вимог законодавства з питань захисту прав споживачів.

Зазначені цілі державного регулювання будуть досягнуті з дня набрання чинності постановою.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Під час підготовки проекту постанови було опрацьовано такі альтернативні способи досягнення визначених цілей:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Збереження status quo	Такий спосіб є неприйнятним та не відповідає Закону та засадам здійснення заходів державного нагляду, контролю. Це не забезпечить досягнення поставленої цілі регулювання, що є неприйнятним оскільки забезпечення безпеки і якості продукції широкого вжитку та упередження придбання і використання населенням України недоброякісних непродовольчих товарів та послуг з одночасним зменшенням регуляторного навантаження на суб'єктів господарювання є одним із завдань на сучасному етапі економічного розвитку держави.
Альтернатива 2 Інший, від запропонованого способу (саморегуляція).	Такий спосіб не забезпечить врегулювання зазначеного питання. Необхідність визначення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності, передбачена частиною другою Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності", та не може бути проігнорована органом державної влади. Визначення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності, є складовою системи державного нагляду (контролю). Законодавством України на сьогодні не передбачено можливості застосування нерегуляторних механізмів щодо відносин, пов'язаних зі здійсненням державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Альтернатива 3 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України	Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним та дасть змогу врегулювати проведення заходів державного нагляду (контролю) Держпродспоживслужбою у сфері захисту прав споживачів згідно з чіткими критеріями, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження діяльності у сфері захисту прав споживачів та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю). Перевагами обраного способу досягнення встановленої цілі є безпосереднє державне регулювання, зменшення кількості та частоти здійснення перевірок та перегляд принципів, за якими суб'єкти господарювання відносяться до найвищої, середньої та незначної груп ризику.
--	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Мінімальні Невідповідність регулювання чинному законодавству має ризик паралізувати здійснення заходів державного нагляду (контролю) територіальними органами Держпродспоживслужби у сфері захисту прав споживачів та сприятиме потраплянню на ринок неякісних товарів і послуг.	Відсутні
Альтернатива 2	Мінімальні Матимуть місце випадки недотримання норм законодавства у сфері захисту прав споживачів. Відсутність належного державного регулювання у сфері торгівлі і послуг сприятиме виникненню загрози для життя, здоров'я і майна споживачів у зв'язку з споживанням недоброякісних непродовольчих товарів з однієї сторони та навколишнього природного середовища та економіці держави з іншої. (Наприклад придбання водієм неякісного пального може призвести до дорожньо-транспортної пригоди що негативно вплине на навколишнє природне середовище. Через відсутність системи контролю за якістю пального Держава зазнає збитків, а громадяни отримують неякісний товар. Споживачі не можуть	Відсутні

	контролювати якість пального тому що вона здійснюється у лабораторних умовах випробування в яких призупинено до ухвалення Кабміном необхідних нормативно-правових актів з державного регулювання).	
Альтернатива 3	<p>Висока</p> <p>Надасть можливість здійснювати заходи державного нагляду (контролю) у сфері захисту прав споживачів Держпродспоживслужбою і дотримуватися принципів плановості й системності державного нагляду (контролю) та гарантувати державні інтереси у сфері захисту прав споживачів. В межах повноважень, передбачених законом, виявляти та запобігати виникненню порушень вимог законодавства у сфері захисту прав споживачів суб'єктами господарювання та забезпечувати інтереси суспільства.</p>	<p>Проведення заходів державного нагляду (контролю) у сфері захисту прав споживачів здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України. Витрати органу державної влади на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва у разі прийняття проекту постанови становлять: (витрати за рік 883384 грн) (витрати за 5 років 4416920 грн)</p>

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Відсутні</p> <p>Процедура здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері захисту прав споживачів Держпродспоживслужбою не зможе застосуватися на належному рівні у зв'язку з невідповідністю її проведення до вимог законодавства.</p>	<p>Придбання громадянами товарів і отримання послуг продукції широкого вжитку яка, у разі її недоброякісності, може спричинити загрозу для їх життя і здоров'я.</p> <p>Також споживачі понесуть невинуваті витрати у зв'язку з придбанням товару або послуги неналежної якості, витрати на звернення до</p>

		компетентного органу державної влади.
Альтернатива 2	<p>Відсутні</p> <p>За 2017 рік територіальними органами Держпродспоживслужби за скаргами споживачів перевірено понад 4,8 тис. суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог законодавства про захист прав споживачів, порушення встановленні у 40,7 % перевіреної кількості суб'єктів. Відсутність належного регулювання сприятиме зростанню порушень у сфері торгівлі і послуг.</p>	<p>У зв'язку мораторієм на проведення заходів контролю перевірки суб'єктів господарювання здійснюються за зверненнями громадян. За результатами звернень за 2017 рік, у 38,9 % вимоги споживачів задоволені та повернуто 5,94 млн. грн. за неякісні товари та надані послуги. Відсутність навіть зазначеного механізму державного контролю, що наразі діє не забезпечить споживачам відшкодування збитків понесених у зв'язку з придбанням недоброякісних товарів і послуг.</p>
Альтернатива 3	<p>Високі</p> <p>Реалізація проекту суттєво зменшить регуляторне навантаження на вітчизняний бізнес, спростить порядок організації та періодичність здійснення планових заходів державного контролю, чим сприятиме підвищенню ефективності співпраці Держпродспоживслужби та її територіальних органів із суб'єктами господарювання. Забезпечить чіткий порядок та плановість проведення заходів державного нагляду (контролю) у сфері захисту прав споживачів</p>	Відсутні

	Держпродспоживслужбою. Надасть можливість зосередити увагу на продукції широкого вжитку яка, у разі її недоброякісності, може спричинити загрозу для життя і здоров'я споживачів.	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Показники	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання що підпадають під дію регулювання, одиниць	48	96	2496	2160	4800 *
Питома вага у загальній кількості відсотків	1	2	52	45	100

* Кількість перевірених суб'єктів господарювання працівниками Держпродспоживслужби та її територіальних органів у сфері захисту прав споживачів за 2017 рік.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прямі вигоди відсутні.	За 2017 рік до відповідальності передбаченої статтею 23 Закону України «Про захист прав споживачів» притягнуто 644 суб'єкта господарювання із накладанням адміністративно-господарських санкцій на суму понад 4,29 млн. грн. з яких добровільно сплачено 684, 42 тис. грн. Подано 26 позовів до суду щодо захисту прав споживачів.
Альтернатива 2	Прямі вигоди відсутні. За 2017 рік територіальними органами Держпродспоживслужби перевірено понад 4,8 тис. суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог	Одним із основним елементів державної конкурентної політики є захист споживачів за допомогою законодавчого закріплення їх прав. Відсутність механізму державного контролю у сфері

	<p>законодавства про захист прав споживачів, порушення встановленні у 40,7 % перевіреної кількості. Відсутність належного регулювання сприятиме зростанню порушень у сфері торгівлі і послуг, що у свою чергу справить позитивний вплив на розвиток недобросовісної конкуренції.</p>	<p>захисту прав споживачів унеможливить:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стимулювання суб'єкта господарювання протидіяти на міжнародному ринку іншим виробникам і постачальникам аналогічної продукції (конкурентам) як за рівнем задоволення своїми товарами або послугами конкретної суспільної потреби, так і за ефективністю виробничої діяльності; - відповідальність суб'єктів господарювання за вироблену продукцію або надану послугу що у свою чергу негативно вплине на їх здатність конкурувати на ринках з виробниками й продавцями аналогічних товарів за допомогою забезпечення більш високої якості товарів і послуг. Можливість ведення ефективної господарської діяльності та її практичної прибуткової реалізації в умовах конкурентного ринку є показником життєвої стійкості суб'єкта господарювання, його вміння ефективно використовувати свій фінансовий, виробничий, науково-технічний і трудовий потенціали.
Альтернатива 3	<p>Високі. Реалізація проекту суттєво зменшить регуляторне навантаження на вітчизняний бізнес, спростить порядок організації та періодичність здійснення планових заходів державного контролю, чим сприятиме підвищенню ефективності співпраці Держпродспоживслужби та</p>	<p>Можливі витрати у зв'язку з накладенням штрафних санкцій за реалізацію недоброякісних непродовольчих товарів і послуг або за рішенням суду. (Кількість заходів контролю для суб'єктів з високим ступенем ризику зменшується до 2 перевірок на 5 років. (за рік дії регуляторного акта - 67392 грн; за п'ять років - 134784 грн. що на 202176 грн</p>

	її територіальних органів із суб'єктами господарювання.	менше у порівнянні з альтернативою 2).	3
--	---	--	---

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності і (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	2	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить: дотримання норм актів вищої юридичної сили та вдосконалення правових відносин між суб'єктами господарювання та контролюючими органами; звуження кола суб'єктів господарювання, які за затвердженими критеріями відносяться до високого та середнього ступенів ризику; зменшення кількості планових заходів державного нагляду (контролю) відносно суб'єктів господарювання; стимулювання суб'єктів господарювання до виконання вимог законодавства з питань захисту прав споживачів.
Альтернатива 2	2	Альтернатива є неприйнятною, оскільки зазначене питання є прерогативою держави.
Альтернатива 3	4	Зазначений спосіб є найбільш доцільним та дасть змогу врегулювати проведення заходів державного нагляду(контролю) Держпродспоживслужбою у сфері торгівлі і надання послуг для забезпечення безпеки і якості продукції широкого вжитку та упередження придбання і використання населенням України недоброякісних непродовольчих товарів та послуг з одночасним зменшенням регуляторного навантаження на суб'єктів господарювання.

Рейтинг	Вигоди	Витрати	Обґрунтування
---------	--------	---------	---------------

результативності	(підсумок)	(підсумок)	відповідного місця альтернативи у рейтинг
<p>Альтернатива 3</p> <p>Обраний спосіб забезпечує досягнення цілей державного регулювання</p>	<p>Обов'язок держави полягає в забезпеченні реалізації прав і законних інтересів як споживачів так і суб'єктів господарювання шляхом визначення умов недопущення порушення прав і законних інтересів зазначених суб'єктів.</p> <p>Захист інтересів споживачів, суб'єктів господарювання та держави у сфері здійснення заходів державного контролю забезпечить прийняття проекту постанови</p> <p>Збільшення дохідної частини державного бюджету.</p>	<p>У громадян витрати, пов'язані із запровадженням наведеної постанови відсутні.</p> <p>У суб'єктів господарювання можливі витрати внаслідок порушення вимог законодавства про захист прав споживачів (накладення адміністративних штрафів та за рішенням суду)</p> <p>Здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері захисту прав споживачів здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України</p>	<p>Враховуючи оцінені у цій таблиці підсумкові витрати та вигоди, необхідно зазначити, що для вирішення проблеми найбільш виправданою та доцільною є Альтернатива 3, тому що вона призведе до повного вирішення проблеми, визначеної розділом I аналізу регуляторного впливу</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p>Ринкова саморегуляція</p> <p>Спосіб такий, що потребує вдосконалення</p>	<p>У держави, споживачів, суб'єктів господарювання вигоди відсутні</p>	<p>Відсутність належного регулювання сприятиме зростанню порушень законодавства у сфері торгівлі і</p>	<p>Відсутність критеріїв оцінки, у сфері захисту прав споживачів унеможливить визначення чіткої періодичності здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері</p>

		<p>послуг суб'єктами господарювання та не забезпечить споживачам відшкодування збитків понесених у зв'язку з придбанням недоброякісних товарів і послуг.</p>	<p>захисту прав споживачів Держпродспоживслужбою, відповідно заходи нагляду (контролю) не зможуть проводитись.</p>
<p>Альтернатива 1</p> <p>Збереження чинного регулювання</p>	<p>У держави, споживачів, суб'єктів господарювання вигоди відсутні</p>		<p>Оцінивши підсумкові вигоди та витрати, необхідно зазначити, що Альтернатива 1 не сприятиме вирішенню проблеми тому вибір даної альтернативи є неприйнятним</p>

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	<p>На сьогодні в Україні діє постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 р. № 1164 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом, випуском і реалізацією продукції (виконанням робіт, наданням послуг), та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)» але вона не містить виключний перелік критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності суб'єктами господарювання в частині дотримання вимог законодавства у сфері торгівлі і послуг та не відповідає вимогам статті 5 Закону в частині періодичності здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) з зазначеного питання.</p>	<p>Ризики зовнішніх чинників що потребують серйозної оцінки відсутні</p>
Альтернатива 2	Відсутність належного регулювання сприятиме	Ризики

	зростанню порушень законодавства у сфері торгівлі і послуг суб'єктами господарювання та не забезпечить споживачам відшкодування збитків понесених у зв'язку з придбанням недоброякісних товарів і послуг.	зовнішніх чинників що потребують серйозної оцінки відсутні
Альтернатива 3	Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним та адекватним з огляду на можливість виконання та ефективної реалізації регуляторного акта, який зосередить увагу на продукції широкого вжитку яка, у разі її недоброякісності, може спричинити загрозу для життя і здоров'я споживачів. Також реалізація проекту суттєво зменшить регуляторне навантаження на вітчизняний бізнес, спростить порядок організації та періодичність здійснення планових заходів державного контролю, чим сприятиме підвищенню ефективності співпраці Держпродспоживслужби та її територіальних органів із суб'єктами господарювання.	Ризики зовнішніх чинників, що потребують серйозної оцінки, відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язання зазначеної проблеми забезпечить прийняття та реалізація проекту постанови шляхом встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері захисту прав споживачів та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Держпродспоживслужбою, що дозволить:

-встановити єдині критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері захисту прав споживачів;

-визначати періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері захисту прав споживачів;

-зменшити кількість та частоту здійснення перевірок та чітко окреслити коло суб'єктів господарювання, які відносяться до високого, середнього та незначного ступеню ризику.

-здійснювати заходи державного нагляду (контролю) Держпродспоживслужбою на принципах плановості й системності державного нагляду (контролю) та гарантувати державні інтереси в сфері захисту прав споживачів;

-виявляти та запобігати виникненню порушень вимог законодавства у сфері захисту прав споживачів суб'єктами господарювання;

-забезпечити дотримання умов здійснення та захисту прав споживачів.

У разі прийняття проекту постанови будуть встановлені чіткі, єдині та вичерпні вимоги до проведення заходів державного нагляду (контролю) у сфері захисту прав споживачів, та забезпечено відповідність критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності вимогам Закону України «Про

основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Прийняття проекту постанови дасть можливість захистити державні інтереси у сфері захисту прав споживачів.

Заходи, які повинні здійснити суб'єкти господарювання для впровадження цього регуляторного акта – ознайомитися з проектом постанови, який опублікований на офіційному веб-сайті Держпродспоживслужби, у разі наявності, направити обґрунтовані пропозиції та зауваження. Дотримуватись вимог законодавства з питань проведення заходів державного нагляду (контролю) у сфері робіт і послуг.

Заходи, які необхідно здійснити органам влади для цього регуляторного акта – забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на веб-сайті Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та провести громадське обговорення проекту постанови.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту постанови не вимагає належного ресурсного та фінансового забезпечення Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів.

Виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги, оцінюється вище середнього.

Витрати великих та середніх суб'єктів господарювання становлять за рік 67392 грн; за п'ять років – 134784 грн.

Витрати суб'єктів малого підприємництва становлять за рік - 2355936 грн; за п'ять років – 11779688 грн.

Витрати Держпродспоживслужби та її територіальних органів становлять за рік – 883384; за п'ять років – 4416920.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Враховуючи безперервність функціонування сфери захисту прав споживачів, проект постанови доцільно запроваджувати на необмежений термін, її дія буде постійною на термін дії Законів України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та «Про захист прав споживачів».

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили на виконання яких розроблений цей проект регуляторного акта.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

Витрати одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва (з високим ступенем ризику), які виникають внаслідок діючих критеріїв за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської

діяльності суб'єктами господарювання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 р. № 1164 "Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом, випуском і реалізацією продукції (виконанням робіт, наданням послуг), та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) "

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	368 *	1840
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	100	500
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (уточнити), гривень	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	468	2340
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	144	144
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	67392	336960

*Витрати суб'єктів господарювання пов'язані із здійсненням перевірки контролюючим органом.

(4 години X 2 дні)X 46 грн = 368 грн.

Тривалість перевірки - 2 дні.

На участь у перевірці за один день суб'єкт господарювання витрачає 4 години.

Одна година коштує - 46 гривень.

Витрати одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва (з високим ступенем ризику), які виникають внаслідок дії регуляторного акта.

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років *
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	368	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	368	736*
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	100	200
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (уточнити), гривень	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	468	936
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	144	144
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	67392	134784

**Внаслідок прийняття запропонованого проекту регуляторного акта кількість заходів державного контролю суб'єктів середнього і великого підприємництва (з високим ступенем ризику) зменшується до 2 перевірок на 5 років.*

Економія для суб'єктів господарювання в наслідок прийняття регуляторного акта за п'ять років складає - 202176

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років

Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	Витрати часу	Вартість часу	Вартість однієї процедури	Кількість необхідних процедур	368	1840
	На період проведення перевірки орієнтовно 4 години на день X на період планової перевірки який складає 2 днів=12 годин	1 год= 46 грн X 12 годин= 368		1		

Розрахунок вартості надання послуг установами Держпродспоживслужби

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн.	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0	0	0	0	0
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	1	46	1	4800	$(4800+1) \times 46 = 220846$
камеральні	0	0	0	0	0
виїзdnі	1	46	1	4800	$(4800+1) \times 46 = 220846$
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про	1	46	1	4800	$(4800+1) \times 46 = 220846$

порушення вимог регулювання					
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	1	46	2	1	$(4800+1) \times 46 = 220846$
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0	0	0	0	0
7. Інші адміністративні процедури (розгляд адмінсправ):	0	0	0	0	0
Разом за рік	4	184	4	4800	883384
Сумарно за п'ять років	20	920	20	4800	4416920

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з "27" листопада 2017 р. по "20" січня 2018 р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Інтернет-консультації з суб'єктами малого, середнього та великого підприємництва щодо оцінки затрат, які вони можуть понести внаслідок дії регулятивного акта.	11	Опрацювання Проекту та підтримка основних цілей Проекту акта
2	Робоча зустріч з представниками профільних служб	8	Опрацювання зауважень та пропозицій які надійшли від представників служб для підготовки остаточної редакції Проекту акта

Розрахунок витрат суб'єктів малого та мікро підприємства на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємства на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0	0	0
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0	0	0
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	0	0	0
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0	0	0
5	Інші процедури (оформлення куточка споживача)	95	95	95
6	Разом, гривень <i>Формула:</i> <i>(сума рядків 1+2+3+4+5)</i>	95	95	95
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	4656	4656	4656
8	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> <i>відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємства, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)</i>	442320	442320	2141760
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємства щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання: (знайти регуляторний акт в мережі Інтернет) (1 год = 23 грн. (вартість витраченого часу))	46	46	230
10	Процедури організації виконання вимог регулювання 2 год=46 грн.)	92	92	460

11	Процедури офіційного звітування	0	0	0
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	368 грн	368 грн	1840 грн
13	Інші процедури:	0	0	0
14	Разом, гривень (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	506	506	2530
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	4656	4656	4656
16	Сумарно, гривень (рядок 14 X рядок 15)	2355936	2355936	11779680

Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

загальна кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання 2496 (одиниць), у тому числі мікропідприємництва 2160 (одиниць) та малого підприємництва 4656 питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 97 (відсотків) (відповідно до таблиці "Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання").

Витрати на юридичних осіб та фізичних осіб підприємців, які виникають внаслідок дії регуляторного акта проведено на прикладі підприємств, що займаються виробництвом та/або обігом харчових продуктів або кормів, показники витрат суб'єктів господарювання є орієнтовними.

Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого та мікро підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	442320	2141760
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	2355936	11779680
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	2798256	13991280

4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	4422680	4416920
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	7220936	18408200

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності постанови будуть встановлюватися після набрання чинності проекту постанови.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного бюджету, пов'язаних із дією акта.

У разі прийняття проекту постанови прогнозується зменшення витрат органу державної влади на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва за рахунок зменшення кількості заходів контролю зменшення розміру витрат державних коштів за 5 років на 2650152 грн.

Виконання вимог акта не потребує додаткових витрат бюджетних коштів.

2. Дія акта поширюється на всіх суб'єктів господарювання та фізичних осіб, діяльність яких пов'язана з торгівлею і послугами товарами широкого вжитку а саме: реалізація нафтопродуктів, товарів дитячого асортименту, реалізація побутових електротоварів, радіо- та телеапаратури, одягу, взуття та шкіряних виробів, надання послуг тимчасового розміщення, туризму, автомобільного, залізничного, морського або річкового транспорту, зв'язку та послуг з постачання електроенергії, газу, пару або води, побутові послуги.

3. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект наказу та аналіз регуляторного впливу акта розміщено на офіційних веб-сайтах Мінагрополітики (<http://www.minagro.gov.ua>) у розділі «Регуляторна політика», підрозділ "Проекти регуляторних актів" та Держпродспоживслужби (<http://www.consumer.gov.ua>) у розділі "Діяльність", підрозділ "Обговорення проектів документів".

4. Час, що необхідно буде витратити суб'єктами господарювання великого та середнього підприємництва (з високим ступенем ризику) пов'язаними з виконанням вимог акта – орієнтовно 4 години в день на період перевірки. Вартість 1 год = 46 грн. За один день перевірки суб'єкт господарювання витрачає 184 гривні (4 год x 46 грн. = 184 грн). Перевірка триває 2 дні (184 X 2) = 368 грн. Вартість часу яку працівник суб'єкта господарювання буде витрачати на підготовку відповідних матеріалів для перевірки становить 368 грн.

Загальні витрати суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регуляторного акта за рік складуть – 67392 грн, за 5 років – 134784 грн.

Час, витрачений в даному випадку, має обліковуватись в межах норм часу, що витрачається на виконання безпосередніх фахових обов'язків.

Для суб'єктів, що мають відношення до сфери торгівлі і надання послуг, розмір коштів і час, що витрачатимуть, пов'язані з виконанням вимог акта – низький:

1) кошти – орієнтовно витрати (прямі та адміністративні) одного суб'єкта на виконання вимог регулювання – 1840 грн.

2) час - 8 годин на процедуру організації виконання вимог регулювання, який розраховано на одного суб'єкта.

Для визначення результативності пропонується встановити такі показники:
кількість здійснення планових заходів державного контролю;
кількість та види порушень, виявлених під час перевірок суб'єктів;
кількість осіб притягнутих до адміністративної відповідальності;
кількість роз'яснень та консультацій наданих суб'єктам господарювання, які звертаються до територіальних органів Держпродспоживслужби.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Мінагрополітики шляхом обробки інформації, отриманої від Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Будуть вивчатися порушення у сфері захисту прав споживачів щодо дотримання дотриманням юридичними та фізичними особами вимог законодавства про захист прав споживачів у сфері виробництва, надання послуг, торгівлі.

Базове відстеження здійснюватиметься до дня набрання чинності проекту постанови шляхом аналізу зауважень та пропозицій, які надійшли від фізичних та юридичних осіб до проекту постанови.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після набрання чинності постанови, але не пізніше ніж через два роки шляхом аналізу інформації, яка буде отримана в ході проведення планових перевірок Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Для відстеження результативності, будуть використовуватися дані, отримані за результатами перевірок, проведених структурними підрозділами Держпродспоживслужби та її територіальними органами.

**Голова Державної служби України
з питань безпечності харчових
продуктів та захисту споживачів**

Володимир ЛАПА

« ___ » _____ 2018 р.